

3D nyomtatási eljárások

A 3D nyomtatást a 80-as években gyakran RP betűkkel illették, amely a Rapid Prototyping (gyors prototípus) szavakra utal. Ugyanis akkoriban a fő felhasználási területe a prototípusként szolgáló tárgyak előállítására volt. Miután így kikísérletezték a megfelelő terméket, utána már a termelés folyamán hagyományos gyártási módszerekkel sokszorosították azt. A 3D nyomtatási technológia többféle gyártási eljárást foglal magában.

- FDM – Fused Deposition Modeling, illetve FFF – Fused Filament Fabrication: A legelterjedtebb technológia, amely műanyag-, vagy fém-szál leolvasztásán alapul. A nyomtatószálat *filament*nek nevezük. Ez bejut egy fűtött extruderbe, amely megolvasztja azt, s tovább haladva egy fűvókán keresztül távozik. A fűvóka és a tárgyasztal egymáshoz képest elmozdul, s így hozza létre az extrudált anyagból a munkadarabot alkotó rétegeket.
- SLA – Stereolithography: Folyékony halmazállapotú, UV lézerfényre szilárduló (fotoszenzitív) anyagot terítenek szét, majd a megszilárdult anyagra újabb réteg kerül, és ezt a műveletet ismétlik, amíg kialakul a teljes munkadarab. Viszonylag pontos méretű alakzatok állíthatók elő ezzel a módszerrel. Az alapanyag epoxy vagy akrilát gyanta.
- DLP – Digital Light Processing: Hasonlít a sztereolitográfiához, de itt lézer helyett DLP projektorokat használnak megvilágításra.
- SLS – Selective laser sintering: Speciális, finom szemcséjű port terítenek vékony rétegekben egymás után, és minden egyes réteget lézerrel megvilágítva keményítnek ki a kívánt helyeken. Előnye, hogy a porréteg nyomtatás közben a kiálló tárgyrészek egyfajta alátámasztásul is szolgálnak.
- SLM – Selective Laser Melting: Hasonlít az SLS-hez, de itt teljes olvadásig melegítik az anyagot, ezért erősebb kötés jön létre.
- EBM – Electron Beam Melting: Az SLSM technológiához hasonló, de itt vákuumkamrában folyik a nyomtatás, és lézersugár helyett elektronnal olvassztja meg az anyagot.
- LOM – Laminated object manufacturing: A legrégebbi eljárás, mely során műanyag vagy papír lemezelet olvasztanak (laminálnak) egymásra.
- BJ – Binder Jetting: Kerámia, fém homok, vagy műanyag por és folyékony kötőanyag keverékét használják fel. A fűvókából kijövő kötőanyag lehet színezett, így színes nyomtatásra is van lehetőségünk.
- MJ – Material Jetting: A viaszöntés módszerét használja. Nagy felbontású alkatrészek készíthetők a megolvasztott anyaggal. Elsősorban a fogászat és az ékszerkészítés területén használatos technológia.

A fenti felsorolás nem teljes, de már ez is mutatja, hogy sokféle elven működnek a 3D nyomtatók. Azt, hogy melyik eljárást válasszuk, több tényező is befolyásolja. Mint például a nyomtató ára, a nyomat szilárdsága, a felhasználható anyag, a méretpontosság, a tartósság, vagy a nyomtatás sebessége. Az otthoni hobbi szintű, és az iskolai felhasználásra egyaránt alkalmas a műanyag szál leolvasztós (FDM) elven működő 3D nyomtató.

Kérdések, feladatok

1. Milyen 3D nyomtatási eljárások vannak?
2. Mely nyomtatási eljárással találkozhatunk az legtöbb iskolában?
3. Mi az FDM nyomtatási technológia lényege?